

Nowe zalecenia dotyczące podawania witaminy K u noworodków i niemowląt

Autorzy: Zespół Ekspertów. Przewodnicząca: Doc dr hab. n. med. Anna Dobrzańska - Konsultant Krajowy w dziedzinie Pediatrii

Fot. ojoimages

Zespół Ekspertów pod kierownictwem Konsultanta Krajowego ds. pediatrii opublikował nowe zalecenia dotyczące stosowania witaminy K u noworodków i niemowląt. Poniżej prezentujemy pełny tekst zaleceń.

[Witamina K](#) odgrywa istotną rolę w procesach syntezy białek, m.in. czynników krzepnięcia krwi. Niedostateczna

podaż witaminy K może w konsekwencji prowadzić do wystąpienia krwawienia związanego z niedoborem witaminy K (*vitamin K deficiency bleeding* – VKDB), dawniej zwanego chorobą krwotoczną noworodka. Problem ten dotyczy noworodków i niemowląt do końca 3 miesiąca życia.

Dla klasycznej postaci choroby (3-5 doba życia) najbardziej typowe jest krwawienie z przewodu pokarmowego, pępka, błon śluzowych i skóry.

W postaci późnej (2-12 tydzień życia) najczęściej dochodzi do krwawienia śródczaszkowego obarczonego wysoką śmiertelnością. Postać późna dotyczy, przede wszystkim niemowląt karmionych pokarmem kobiecym oraz niemowląt z chorobami dróg żółciowych i wątroby (cholestaza) oraz zaburzeniami wchłaniania. Objawy ostrzegawcze, które mogą nawet na kilka tygodni wyprzedzać wystąpienie ciężkiego zagrażającego życiu krwawienia to:

- Niewielkie krwawienia (pępek, błony śluzowe, przewód pokarmowy)
- Przedłużająca się żółtaczka
- [Biegunka](#), [wymioty](#)
- Brak lub słabe przyrosty masy ciała

Zapotrzebowanie na witaminę K w okresie niemowlęcym

wynosi 1mcg/kg/dobę. Zawartość witaminy K w mleku kobiecym wynosi ok. 0,25mcg/100ml i jest niewystarczająca do pokrycia dobowego zapotrzebowania. Mieszanki mleczne modyfikowane dla niemowląt a także preparaty mlekozastępcze zawierają od 3 do 9 mcg witaminy K w 100ml, stąd zapewniają wystarczającą podaż witaminy K, nawet po uwzględnieniu wchłaniania witaminy K z przewodu pokarmowego, które u niemowląt wynosi około 30%.

Podaż witaminy K po urodzeniu w istotny sposób zmniejsza ryzyko wystąpienia krwawienia z niedoboru witaminy K. Jednakże jednorazowa dawka 1mg witaminy K podana domięśniowo powoduje bardzo znaczny wzrost stężenia witaminy K we krwi powyżej normy (nawet kilka tysięcy razy). [Witamina K](#) bierze udział w wielu procesach fizjologicznych, nie tylko w procesie krzepnięcia krwi, stąd uzasadnione jest aby nie narażać (szczególnie zdrowych dzieci) na tak wysokie stężenia witaminy K. Przedstawione poniżej zalecenia profilaktycznej podaży witaminy K u noworodków i niemowląt mają na celu zminimalizować ryzyko wystąpienia krwawienia z niedoboru witaminy K, a jednocześnie zapewnić bardziej fizjologiczne stężenia witaminy K we krwi.

ZALECENIA

1) Wszystkie noworodki po urodzeniu powinny otrzymać witaminę K

a) Noworodki zdrowe, donoszone: 0,5 mg domięśniowo lub 2 mg doustnie

b) Noworodki z grupy ryzyka* : 0,5 mg domięśniowo.

* [poród](#) zabiegowy, zamartwica urodzeniowa, hipotrofia wewnątrzmaciczna, zespół aspiracji smółki, leki przed [porodem](#) u matki (karbamazepina, fenytoina, barbiturany, cefalosporyny, rifampicyna, INH, pochodne kumaryny)

c) Noworodki urodzone przedwcześnie:

- < 1,5 kg: 0,3 mg domięśniowo lub dożylnie;

- > 1,5 kg: 0,5 mg domięśniowo;

2) Noworodki i niemowlęta karmione piersią poza jednorazową dawką witaminy K podaną po urodzeniu wymagają dalszej profilaktycznej podaży witaminy K w okresie od 2 tygodnia życia do ukończenia 3 miesiąca życia

1. Niemowlęta karmione piersią- powinny otrzymywać witaminę K w dawce 25 mcg/dobę
2. Niemowlęta karmione piersią z przewlekającą się [biegunką](#), przedłużającą się żółtaczką, przejściową cholestazą powinny otrzymywać witaminę K w zwiększonej dawce - 50 mcg/dobę do czasu ustąpienia objawów chorobowych.
3. W przypadku cholestazy i mukowiscydozy

dawkowanie witaminy K powinno być wyższe, zgodne z rekomendacjami w danej jednostce chorobowej.

3) Niemowlęta karmione mieszankami mlecznymi modyfikowanymi, mlekiem dla wcześniaków, a także mieszankami mlekozastępczymi po otrzymaniu jednorazowej dawki witaminy K po urodzeniu, nie wymagają dalszej profilaktycznej podaży.

Powyższe zalecenia zostały wydrukowane w czasopiśmie "Standardy Medyczne" w numerze 1/2007. Publikacja na portalu Forum Pediatriczne dokonana za zgodą Przewodniczącego Zespołu Ekspertów na podstawie otrzymanej elektronicznej wersji oryginalnego tekstu.

► Piśmiennictwo

Tagi:

[witamina k,](#)

[żywienie,](#)

[noworodek,](#)

[vita k,](#)

[niemowlę](#)